

SVIZOVE STRANI

[novice]

3. IN 4. APRIL 2008 * MADRID

Seminar o nasilju v šolah

Po lani izpeljanem projektu o stresu v učiteljskem poklicu je letos ETUCE pripravil še projekt o nasilju v šolah. Prvi seminar z naslovom Preprečevanje nasilja in soočanje v njim v šolah je bil v začetku aprila v Madridu, sklepna konferenca pa bo junija v Sofiji. Na tej konferenci bodo udeleženci razpravljali o sprejemu t. i. Avtonomnega okvirnega dogovora o nadlegovanju in nasilju na delovnem mestu ter o potrditvi ETUCE-jevega akcijskega načrta o preprečevanju in soočanju z nasiljem v šolah.

Seminarja v Madridu sta se udeležili tudi članici Svizove skupine za nenasilje in pripravili kratko poročilo s srečanja, ki ga lahko preberete v posebni rubriki na tokratnih Svizovih straneh.

5. APRIL 2008 * LJUBLJANA

Delavci iz vse Evrope na demonstracijah v Ljubljani

Več kot 35.000 delavcev iz 29 evropskih držav, med njimi skoraj tisoč vzgojiteljev, učiteljev in drugih zaposlenih v izobraževanju, se je na prvo aprilsko soboto zbralo v Ljubljani ter demonstriralo proti upadanju standarda delavcev in za hitrejšo rast plač. Več o demonstracijah v samostojnem prispevku.

9. APRIL 2008 * NOVO MESTO

Odprtje poslovnih prostorov Območnega odbora Sviza

Območnim odborom Sviza Ljubljane in okolice, Podravja, Velenja in Murske Sobote se je s slovesnim odprtjem svojih prostorov aprila pridružil tudi novomeški območni odbor. Predsednica in člani so na to pridobitev upravičeno ponosni in veseli, kratko novico s fotografijo z odprtja pa lahko preberete v rubriki Aktivnosti.

11. APRIL 2008 * LJUBLJANA

Zbor Sindikalne konference kulturnih organizacij

Na zboru sindikalne konference je njena predsednica poročala o delu konference, potekale pa so tudi nadomestne volitve v predsedstvo po odhodu enega od dozdajšnjih članov. Zbor je odločal tudi o sprejemu sprememb pravil delovanja sindikalne konference. Največ časa so navzoči po pričakovanju namenili seznanitvi s pogajanjimi za nov plačni sistem in sklenitvi Aneksa h kolektivni pogodbi za kulturne dejavnosti.

21.-22. APRIL 2008 * BLEED

Sklepna konferenca projekta EQF

V organizaciji ESU (*European Students' Union*) je na Bledu potekala sklepna konferenca projekta K evropskemu ogrodju kvalifikacij – izmenjava stališč in izkušnje partnerjev. Udeležilo se je 40 partnerjev in predstavnikov evropskih organizacij, iz Slovenije sedem predstavnikov socialnih partnerjev in Sviza, ki so v zadnjem letu in pol sodelovali v projektu. Prvi dan so udeleženci v delavnicah obravnavali vprašanje, kako narediti nacionalno ogrodje kvalifikacij (NOK) zanimivo za dijake in študente, v popoldanskem delu pa so si izmenjali mnenja in izkušnje o uvajanju NOK v posameznih državah (Irska, Belgija, Norveška in Slovenija). Drugi dan je bil namenjen preučevanju etičnih vidikov v sklopu NOK ter neformalnemu učenju v povezavi z NOK. Sledilo je omizje o nadaljnjih ciljih in načrtih pri vpeljavi NOK. Predstavniki sodelujočih držav in evropskih organizacij so izpostavili vidike njihovih organizacij glede teh vprašanj in prihodnje načrte. Konferenca se je končala s

pozvetkom rezultatov delavnic in omizja ter z napovedjo nadaljnjih projektnih aktivnosti. Konec letošnjega junija se bodo koordinatorji držav v projektu srečali na zadnjem sestanku in uskladili besedila v sklepnem poročilu v obliki knjižice, ki bo vsebovala poročila in sklepe vseh nacionalnih sestankov ter sklepe zaključne konference. Knjižica bo poslana Evropski komisiji, ki je denarno omogočila projekt, in vladam sodelujočih držav. Cilj projekta je pomagati državam pri vpeljavi NOK na osnovi dobre prakse držav, ki so NOK že uvedle. Rezultati dveh lanskih nacionalnih sestankov v Sloveniji so pokazali, da je interes socialnih partnerjev za sodelovanje v tem projektu velik. Po napovedih predstavnikov Centra za poklicno izobraževanje pričakujemo, da bodo vlada in ministrstva kmalu zagotovila potrebne pogoje in ustanovila izvedensko skupino, ki bo s socialnimi partnerji pripravila vse potrebno za vpeljavo NOK v Sloveniji. Podrobnosti preberite na spletni strani www.esib.org.

22. APRIL 2008 * LJUBLJANA

Izredna seja Glavnega odbora Sviza

Po več kot treh urah zelo aktivne razprave, v kateri so članice in člani Glavnega odbora Sviza spregovorili o možnostih, kako naprej v pogajanjih za sklenitev aneksov h kolektivnim pogodbam za vzgojo in izobraževanje ter tudi kulturo oz. raziskovanje, so nato soglasno sklenili, da poziv članstvu za opredeljevanje do stavke v vzgoji in izobraževanju začasno odložijo. Pogajanja in odločanje o stavki smo tokrat uvrstili v rubriko V središču.

[uvodnik]

Dogovor ali ponovna zaostritev?

Na aprilski izredni seji se je Glavni odbor Sviza, ki ga sestavlja 53 izvoljenih predstavnikov vseh šestih sindikalnih konferenc (vrtci, osnovne in glasbene šole, srednje šole in dijaški domovi, fakultete, raziskovalni inštituti in zaposleni v kulturi) in vseh Svizovih območnih odborov, odločil preložiti poziv k enodnevni splošni opozorilni stavki v vzgoji in izobraževanju. Tako smo se odločili, ker je vladna stran pri uvrstitvi mentorjev in svetovalcev v osnovnih šolah, srednjih in višjih sprejela našo zahtevo. Ocenili smo, da ta vladna poteza ustvarja ustrezne pogoje za nadaljevanje pogajanj, zato je razumno odložiti stavko in tako ustvariti pogajalski prostor za iskanje sprejemljivih rešitev tudi na področjih, na katerih soglasja ni. Poleg neuskajane uvrstitve za učitelje svetnike to v prvi vrsti drži za področje visokega šolstva, za zaposlene v vrtcih in za tehnične, administrativne in računovodske delavce v vrtcih in šolah. S spremembami plač zdravnikov specialistov so se neposredno spremenila zapisana razmerja do visokošolskih plač in Sviz na pogajanjih ne bo pristal na povečevanje razlik. Pogojno smo pristali, da se vzgojiteljice z visoko strokovno izobrazbo in s strokovnimi nazivi mentor, svetovalca, svetnik uvrstijo en plačni razred nižje od učiteljev, če se hkrati v Pravilniku o napredovanju v nazive znižajo pogoji za napredovanje strokovnih delavcev v vrtcih. Soglasja o tem ni.

Še večja težava je pri uvrstitvi računovodij, tajnic, hišnikov, kuharjev in drugih delovnih mest v skupini »J«, ker je večina teh delovnih mest že uvrščena v Kolektivni pogodbi za javni sektor in jih brez soglasja vlade in drugih sindikatov ni mogoče več spreminjati, če-

BRANIMIR ŠTRUKELJ,
glavni tajnik Sviza

prav je očitno, da so ta delovna mesta izrazito podvrednotena. Sviz bo drugim sindikatom predlagal, da bi ponovno odprli Kolektivno pogodbo za javni sektor in zboljšali plačne razrede zaposlenim, ki so uvrščeni v skupino »J«. Veliko vprašanje pa je, če se bodo drugi sindikati z našim predlogom strinjali, saj na Sviz stalno letijo neutemeljeni očitki vlade, da želimo pogajanja zavlačevati. Minister Gregor Virant je v javnosti sistematično ponavljal to trditve in jo opremiljal z izmišljenimi trditvijo, da so učitelji in vzgojiteljice povišanje plač že dobili vnaprej, zdaj pa so na vrsti drugi. Tudi minister Virant ve, da je šele usklajevanje plač učiteljev in drugih zaposlenih od leta 2003 do 2006 odpravilo zaostajanja za primerljivimi poklici, ki jih je leta 2001 potrdila tudi vladna analiza plač v javnem sektorju. S ponavljanjem svoje trditve je minister želel obrniti javnost proti upravičenim zahtevam Sviza po uskladitvi plač v šolstvu s primerljivimi delovnimi mesti v drugih delih javnega sektorja. Žal je bil pri tem precej uspešen, saj se mu je pridružil tudi del sindikatov, ki se skupaj z nami pogajajo. Svizovi pogajalci imamo jasen mandat, da ohranimo družbeni položaj naših članic in članov. Glavni odbor Sviza pa bo sredi tega meseca ponovno odločal, ali je rezultat pogajanj sprejemljiv ali ne. Če se bo izkazalo, da preložitev odločanja o stavki ni obrodila pričakovanih sadov, odločitve Svizovega Glavnega odbora na majski izredni seji ni težko predvideti.

[v središču]

Ali stavka v vzgoji in izobraževanju bo?

► Izredna seja Glavnega odbora Sviza 22. aprila letos je bila težko pričakovana pri pogajalcih in verjetno še bolj pri medijih. Slednji so po nedavno odpovedani stavki zdravnikov želeli do *zgodbe* in so zato nestrno ves dan čakali na odločitev najpomembnejšega Svizovega organa med skupščinami in pričakovali (skoraj želeli), da bo Sviz napovedal stavko. Njihovo razočaranje, ko se to ni zgodilo, je bilo precejšnje. Članice in člani Glavnega odbora so se na seji izrekli o tem, ali naj pozovejo članstvo, da se opredeli za stavko ali proti njej. Nato so vseeno sklenili, da stavke še ne bodo napovedali. Odločitev o tem so preložili na naslednjo sejo GO, in ta bo v sredini maja. Do takrat bodo z vladnimi pogajalci skušali najti sprejemljivo rešitev. K takšni odločitvi je dosti pripomoglo približevanje in napredek, ki so ga sindikalni pogajalci dosegli na zadnjih pogajanjih za sklenitev aneksa h kolektivni pogodbi za vzgojo in izobraževanje.

Kljub omenjenemu napredku je ostalo še precej vprašanj, zlasti kar zadeva visokošolske učitelje in druge zaposlene na univerzi. Neuskajana so tudi še vsa delovna mesta tehničnih, administrativnih in računovodskih delavcev v vzgoji in izobraževanju, saj njihove uvrstitve v plačne razrede, kakor jih predlaga vlada, za Sviz niso sprejemljive. Položaj pa ni zavidanja vreden niti za zaposlene v kulturi in raziskovalni dejavnosti, za katere se Sviz tudi pogaja – vendar ločeno od pogajanj za sklenitev vzgojno-izobraževalnega aneksa.

Na novinarski konferenci takoj po izredni seji Glavnega odbora je glavni tajnik Sviza Branimir Štrukelj novinarjem sporočil odločitev sindikata o odložitvi odločanja o pozivu k stavki. Poudaril je, da se vlada ob ustvarjanju novega plačnega sistema v javnem sektorju vse bolj oddaljuje od prvotnega cilja, in sicer ustvariti pregleden sistem in pravična razmerja med primerljivimi poklici. Obenem plačni sistem glede zaposlenih v vzgoji in izobraževanju »nosi v sebi« znižanje pomena teh poklicev, kar pomeni, da bi lahko prav izobraževanje utrpelo največjo škodo in bilo v novem plačnem sistemu povsem razvrednoteno.

Naj spomnimo, da gre za isto izobraževanje, ki naj bi bilo glede na leta 2000 zapisano v Lizbonski strategiji tisti poglobitveni dejavnik, ki bo Evropi do leta 2010 pomagal postati najbolj »konkurenčno, dinamično ter na znanju temelječe gospodarstvo na svetu« ...

Nov plačni sistem se medtem že ruši, čeprav se še niti uveljavil ni. To se dogaja predvsem po zaslugi vlade, ki je posameznim poklicnim skupinam zaradi različnih razlogov dala tisto, kar so si želele. S tem je ustvarila nova nesorazmerja, čeprav je cilj novega sistema, da jih odpravi. Razlog za takšno početje najbrž tiči predvsem v tem, da je glavni vladni pogajalec in minister za javno upravo Gregor Virant pred dvema letoma med samimi pogajanci spremenil pogoje za sklenitev kolektivne pogodbe. Po tej spremembi namreč pogodba drži, če jo sprejme večina sindikatov, ne pa več sindikatov, ki predstavljajo večino članstva. To je pomembna razlika in sprememba, ki je bila takrat uperjena proti novoustanovljeni Konfederaciji sindikatov javnega sektorja – ta je združevala polovico vseh zaposlenih v javnem sektorju in obenem še iz več različnih sektorjev. Vlada pa

si zdaj želi s podeljevanjem *bononov* (plačnih razredov) zagotoviti formalno večino za podpis, čeprav se povsem lahko zgodi, da se z dogovorjenim ne bo strinjala celotna dejavnost vzgoje in izobraževanja, torej 50 tisoč od 150 tisoč zaposlenih v javnem sektorju!

In zakaj so v šolskih pogajanjih tako pomembne zdravniške plače? Ker je bilo že pred sedmimi leti v Uradnem listu zapisano: »Zakonsko določena razmerja med plačami zaposlenih nosilnih poklicev v javnem sektorju ne bodo bistveno odstopala od razmerij, ki izhajajo iz zakona o razmerjih plač v javnih zavodih, državnih organih in organih lokalnih skupnosti. Če bi zaradi povečanja plač na podlagi kolektivne pogodbe za zdravnike in zobozdravnike prišlo do dodatnega rušenja razmerij med plačami zaposlenih v vzgoji in izobraževanju ter zdravnikov, bosta stranki te kolektivne pogodbe takoj, ne glede na rok iz tretjega odstavka 13. člena kolektivne pogodbe, začeli postopek za ponovno vzpostavitev razmerij.«

Nato so v Aneksu h kolektivni pogodbi za dejavnost vzgoje in izobraževanja podpisniki še leta 2002 zapisali, da »bodo pri pogajanjih o določanju razmerij med plačami na podlagi ZSPJS izhajali iz razmerij, ki bodo upoštevala: - da bo najnižja osnovna plača

zdravnika po končanem sekundariatu največ za 23 odstotkov višja od najnižje osnovne plače strokovnega delavca z visokošolsko izobrazbo v vzgoji in izobraževanju, ter - da bosta najnižja osnovna plača zdravnika specialista in najnižja osnovna plača visokošolskega učitelja v razmerju 1:1 (brez dodatka financiranega iz lastnih sredstev).« Pri vsem torej ne gre za primerjanje neprimerljivega, temveč za ohranjanje razmerij med vrhunskimi nosilnimi poklici v javnem sektorju in boj proti razvrednotenju dela učiteljev, visokošolskih profesorjev, raziskovalcev in zaposlenih v kulturi.

Glavni odbor je zato v sklep svoje izredne seje zapisal pričakovanje, da bo vlada spoštovala obveznosti in bo ob povišanju zdravniških plač začela usklajevati učiteljske plače do višine ohranitve veljavnih razmerij. Sviz bo v nadaljevanju pogajanj vztrajal, da se pravično ovrednoti tudi delo vseh tehničnih, administrativnih in računovodskih delavcev, na katere se prepigost pozablja, a brez katerih šole sploh ne bi mogle normalno delovati. Glavni odbor se bo znova sestel v drugi polovici maja, preveril doseženo in morebitni napredek v pogajanjih od zadnje izredne seje ter se na tem temelju odločil o pozivu članstva k stavki.

SANDI MODRIJAN

SVIZOVE STRANI

[aktivnosti]

Novomeški svizci dobili svoje prostore

Območni odbor Sviza Novo mesto je v začetku letošnjega aprila na novomeškem Novem trgu slovesno odprl svoje prostore. Slavnostnega odprtja 9. aprila so se med drugimi udeležili sindikalne zaupnice in zaupniki ter mnogi člani novomeškega območnega odbora,

predsedniki nekaterih drugih območnih odborov, Svizovo vodstvo, pomočnik glavnega tajnika Marjan Gojkovič in glavni tajnik Sviza Branimir Štrukelj, ki je skupaj s predsednico območnega odbora Novo mesto Sonjo Resman nove prostore tudi odprl. 74 kvadratnih metrov velika pisarna bo namenjena povezovanju med sindikati vrtec, šol in zavodov. Na sestankih bodo obravnavali vzgojno-izobraževalno problematiko, se srečevali s člani in jih obveščali o aktualnih sindikalnih in drugih dogodkih, se izobraževali, tu se bodo lahko srečevali člani Sekcije upokojenih članov Sviza, organizirana bodo kulturna in družabna srečanja ... Vpeljali bodo tudi uradne ure za Svizove člane. Na odprtju so za pogostitev poskrbeli dijaki Srednje šole za gostinstvo in turizem Novo mesto, zbranim pa sta se predstavili glasbenici Petra in Manja Slak.

Na Celjskem smo zelo dejavni

Na območnem odboru Sviza Celje smo bili v zadnjih tednih zelo dejavni. Že konec letošnjega marca smo v počastitev dneva žena, materinskega dne in 40 mučenikov našim članicam in članom pripravili ogled komedije Gospod lovec v izvedbi amaterskega gledališča Kulturno-umetniškega društva Zarja Trnovlje. Predstava nam je na obraze narisala

široke nasmeha, ki so vztrajali še dolgo po njenem koncu.

Sredi marca smo za naše člane ter tiste z območij Slovenskih Konjic in Šmarji pri Jelšah pripravili pogovor z glavnim tajnikom Sviza o vseh aktualnih dogodkih. Vsak od navzočih je imel možnost sodelovati v pogovoru in zastaviti vprašanja, na koncu pa smo se vsi strinjali, da so takšna srečanja potrebna.

19. aprila smo v telovadnici Šolskega centra Celje izpeljali 2. odbojkarški turnir članic in članov območnega odbora Sviza Celje, ki se ga je udeležilo devet ekip. Tekmovanje je potekalo v treh skupinah po tri ekipe. V prvem delu tekmovanja je vsaka ekipa igrala z vsako, v drugem delu so zmagovalne ekipe vsake skupine tekmovali za prva tri mesta, druge pa za četrto do šesto in sedmo do deveto mesto.

Prvo mesto na turnirju in tudi prehodni pokal si je prislužila ekipa Šolskega centra Celje, ki bo glede na pravila tekmovanja drugo leto pripravila turnir. Drugo mesto je pripadlo ekipi osnovne šole Hruševca iz Šentjurja, ekipa osnovne šole Primoža Trubarja Laško pa je bila tretja.

Vse tekme je spremljalo prijetno športno ozračje. Nad pravilnim in korektnim potekom tekem so bdeli štirje sodniki. Da tekmovalcem in navijačem ni zmanjkalo moči, je poskrbela Srednja šola za gostinstvo in turizem. Mislili smo tudi na varnost tekmovalcev; Reševalna postaja Celje Zdravstvenega doma Celje nam je za čas turnirja prijazno prispevala reševalno vozilo in reševalca.

Aprilsko sobotno dopoldne je minilo v prijetnem in sproščenem ozračju z veliko dobre volje in športnih užitek. Vsi pa se že veselimo novega srečanja in športnega druženja prihodnje leto.

MARTINA KREBL,
predsednica območnega odbora Sviza Celje

[mednarodno]

Uspešne EuroDemonstracije

Evropski učitelji s(m)o na EuroDemonstracijah – 5. aprila letos v Ljubljani – predstavljali najštevilnejšo delegacijo iz posameznega sektorja. Več kot 750 vzgojiteljev, učiteljev in drugih članov teh sindikatov iz enajstih držav se je pridružilo ETUCE-jevi delegaciji na demonstracijah, ki so bile pripravljene v podporo zahtevam po primernih delovnih in življenjskih razmerah evropskih delavcev v senci mednarodne finančne krize. Na celotnih demonstracijah se je sicer zbralo več kot 35 tisoč delavcev iz 29 evropskih držav. Sovpadale so z zasedanjem Sveta EU za ekonomske in finančne zadeve (Ecofin), na katerem so sodelovali finančni in gospodarski ministri držav EU ter vodstvo Evropske centralne banke.

Izjemno veliko udeležbo zaposlenih v vzgoji in izobraževanju lahko pripišemo temu, da je ta problematika za te zaposlene pomembna. Zaposleni v vzgoji in izobraževanju so prvi med tistimi, ki se morajo spoprijemati s posledicami finančnih kriz, ki vplivajo na nižanje plač ter upad kupne moči. »Ta grožnja zahteva resen in učinkovit odziv oblasti, zlasti v Evropi, kjer vsi voditelji govorijo o izobraževanju kot o najpomembnejši prednostni nalogi,« je na demonstracijah poudaril generalni sekretar ETUCE-ja Martin Römer, ki se je pred tem skupaj z drugimi evropskimi vodji sindikatov udeležil srečanja z našim predsednikom vlade.

Zjutraj na dan demonstracij je vodje sindikalnih

organizacij sprejel slovenski premier. Generalni sekretar Evropske konfederacije sindikatov John Monks mu je predstavil namen demonstracij in ga seznanil, da kupna moč evropskih delavcev v primerjavi z rastočim BDP-jem relativno pada. V imenu sindikatov javnega sektorja je na tem srečanju spregovoril tudi Martin Römer in izpostavil, da se stopnjujoči pritiski in prizadevanja za prestrukturiranje javnega sektorja dogajajo ne da bi upoštevali vedno večjo učinkovitost zaposlenih. Če se bo to nadaljevalo, bi to lahko privedlo do padca kakovosti v različnih dejavnostih javnega sektorja, ki se že zdaj spoprijemamo s težavo, kako privabiti kakovostne in kvalificirane kandidate.

Predsednik vlade je v svojem odgovoru poudaril, da razume in podpira zahteve po višjih plačah, strinjal pa se je tudi, da javni sektor glede plač ne sme zaostajati za zasebnim in da je treba tam zaposlenim dvigniti plače, da bi s tem zavarovali kakovost javnega sektorja.

Na demonstracije je prišlo tudi približno tristo Svizovih članic in članov. Vsem se zahvaljujemo za udeležbo. Verjame, da so uživali v lepem vremenu in prijetni družbi zaposlenih v vzgoji in izobraževanju ter drugih delavcev iz večine evropskih držav. Lahko pa so tudi ponosni, da so bili del (po zagotovilih evropskih sindikalnih voditeljev in tudi našim mnenju) najbolje pripravljenih in izpeljanih splošnih evropskih demonstracij doslej.

[pravna pisarna] Piše TONE SELIŠKAR

Redna odpoved pogodbe o zaposlitvi iz poslovnih razlogov

O odpovedi pogodbe o zaposlitvi iz poslovnih razlogov smo v tej rubriki sicer že pisali, vendar glede na bližajoči se konec šolskega leta ter zadnje spremembe Zakona o delovnih razmerjih (ZDR) menimo, da je smotno ponovno obrazložiti način in postopek odpovedi pogodbe o zaposlitvi iz poslovnega razloga v skladu z določili ZDR.

Zakon o delovnih razmerjih poleg drugih razlogov za odpoved pogodbe o zaposlitvi pozna tudi institut odpovedi pogodbe o zaposlitvi iz poslovnih razlogov. ZDR v 88. členu delodajalca obvezuje, da mora pred odpovedjo pogodbe o zaposlitvi iz poslovnih razlogov predvsem preveriti, ali so razlogi za odpoved resni in utemeljeni. Delodajalec mora pred odpovedjo pogodbe tudi preveriti, ali je mogoče zaposliti delavca pod spremenjenimi pogoji ali na drugih delih, z možnostjo prekvalifikacije ali dokvalifikacije. Če je to mogoče, mora delodajalec delavcu sočasno z odpovedjo ponuditi v podpis novo pogodbo o zaposlitvi. K temu je obvezan le, če pogodba, ki se odpoveduje, traja najmanj šest mesecev. Če je nova pogodba ustrezna, a delavec podpis pogodbe odkloni, mu delovno razmerje preneha in ni upravičen do odpravnine v skladu s 109. členom ZDR. Vsako odpoved delodajalca je treba delavcu prej pisno najaviti. Če delodajalec tega ne stori, s tem ne krši bistvenega postopka pri odpovedi pogodbe o zaposlitvi. Delavec mora tudi vedeti, da je rok za odpoved pogodbe od delodajalca šest mesecev (prej 30 dni) od dneva, ko se je delodajalec seznanil z razlogi za odpoved.

Odpoved pogodbe o zaposlitvi mora biti obrazložena, navedena morajo biti navodila o uveljavljanju pravic iz naslova brezposelnosti, odpovedni rok, višina odpravnine in pravni pouk. Če odpoved ne vsebuje teh sestavin, je to lahko razlog za izpodbijanje odpovedi, v skrajnem primeru tudi pred pristojnim sodiščem. Če delavci prejmejo skupaj z odpovedjo pogodbe o zaposlitvi v podpis novo pogodbo o zaposlitvi, morajo biti pozorni na bistvene sestavine ponujene pogodbe, kot so, denimo, drugo delovno mesto, krajši delovni čas, določen delovni čas. V vseh teh (slabših) primerih je delavec upravičen do sorazmernega dela odpravnine. Ta institut je urejen v 90. členu ZDR.

V postopku odpovedi lahko na zahtevo delavca sodeluje tudi sindikat. Ta mora na zahtevo ravnatelja ali delodajalca podati svoje mnenje v osmih dneh. Če mnenja ne poda v navedenem roku, se šteje, da se sindikat strinja z odpovedjo oziroma ji ne nasprotuje. Odpovedni rok znaša od najmanj 30 dni do največ 150, odvisno od delovne dobe pri delodajalcu (92. člen ZDR). Če je odpovedni rok glede na določila KP VIZ daljši, se upošteva KP VIZ. Višina odpravnine je prav tako odvisna od delovne dobe, ki jo ima delavec v vzgoji in izobraževanju, in znaša 50 odstotkov povprečja bruto plače zadnjih treh mesecev, s tem da je treba za znesek, višji od desetih povprečnih bruto plač v RS, plačati dohodnino.

Opozoriti moram še na varovane kategorije delavcev. Sindikalnemu zaupniku se ne sme odpovedati pogodbe o zaposlitvi iz poslovnega razloga še eno leto po prenehanju funkcije (113. člen ZDR). Kolektivna pogodba za negospodarske dejavnosti je tu še ugodnejša, saj ta rok znaša dve leti. Starejši delavci so prav tako varovani pred odpovedjo, sicer pod določenimi pogoji. To so moški, starejši od 55 let, in ženske, (v letu 2008) starejše od 52 let in 8 mesecev. Prav tako so pred odpovedjo zaščitene delavke med nosečnostjo in dojenjem ter starši, ki izrabljajo starševski dopust kot polno odsotnost z dela (115. člen ZDR). Moramo poudariti, da te omejitve ne držijo, če se posamezni zavod ukine.

Projekt o nasilju v šolah

ETUCE je 3. in 4. aprila letos za predstavnike sindikatov s področja vzgoje in izobraževanja pripravil seminar o nasilju v šolah in o tem, kako se spoprijemati z njim in ga odpravljati. Namestnik španskega ministra za izobraževanje Alejandro Tiana je skoraj 70 zbranim iz večine evropskih držav predstavil španski akcijski model za boljše sobivanje v šoli. Povedal je, da se je s tem progra-

Svizovi udeleženci seminarja z generalnim sekretarjem ETUCE-ja Martinom Römerjem (desno) in namestnikom španskega šolskega ministra

mom položaj v šolah, kar zadeva varnost okolja, zboljšal. Vsi vpleteni v ta projekt so se zavedli, da je skupno delovanje in sodelovanje bistveno za uspeh. Tudi širša družba je z informiranjem postala bolj ozaveščena o nasilju v šolah in je podprla program preprečevanja nasilja v šolah in strategije za reševanje te problematike. Špansko šolsko ministrstvo ter učiteljski sindikat sta sklenila tudi poseben dogovor o sodelovanju pri reševanju nasilja v šolah.

Tim Tregenza iz Evropske agencije za varnost in zdravje pri delu je predstavil izsledke nedavnih raziskav o nasilju v šolah. Štirje odstotki zaposlenih v šolstvu so že bili izpostavljeni fizičnemu nasilju, 12 odstotkov pa eni od oblik ustrahovanja. Vse to povzroča pogosto odsotnost z dela in celo menjavanje zaposlitev.

Ob koncu seminarja so potekale še predstavitve modelov dobre prakse ukvarjanja z nasiljem v šolah v različnih državah. V Veliki Britaniji, denimo, je sindikat izdal dva biltena – v enem so priporočila otrokom, staršem in zaposlenim o tem, kakšne so pravice in dolžnosti vsakega od njih v šoli. Drugi bilten vsebuje navodila, nasvete in smernice za zaščito pred nasilnim vedenjem v šoli. Na Švedskem so že leta 1993 sprejeli pomembna akta, in sicer akt o nasilju in grožnjah v delovnem okolju in akt o preganjanju na delovnem mestu. Oba akta nalagata delodajalcem odgovornost, da poskrbijo za varno delovno okolje, obenem pa so se tudi zaposleni dolžni izobraževati o nasilju in poročati o njem, če so mu priče. Tudi v Španiji imajo področje zdravja in varnosti pri delu dobro urejeno, saj je celo v njihovi ustavi določba, da morajo državni organi skrbeti za širjenje sistema varnosti in zdravja na delovnem mestu.

Kot že omenjeno, bo prihodnji mesec v Sofiji potekala še sklepna konferenca projekta o nasilju v šolah, na kateri bo razprava tekla o sprejemu t. i. Avtonomnega okvirnega dogovora o nadlegovanju in nasilju na delovnem mestu, udeleženci pa naj bi potrdili tudi ETUCE-jev akcijski načrt za preprečevanje in soočanje z nasiljem v šolah.

SVIZOV SVETOVALNI TELEFON
ZA ŽRTVE NASILJA 01 244 09 18

torek od 16. do 18. ure,
četrtek od 16. do 18. ure